

Dodatna nastava iz matematike

Binomni koeficijenti

Predavač: A.Pejčev

1. Sledeće tvrdjenje mora da se zna: za svako $n \in N$ važe sledeće jednakosti:

- (a) $\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}, 0 \leq k \leq n;$
- (b) $\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k} + \binom{n-1}{k-1}, 1 \leq k \leq n;$
- (c) $\binom{n}{m} \binom{m}{k} = \binom{n}{k} \binom{n-k}{m-k} = \binom{n}{m-k} \binom{n-m+k}{k}, 0 \leq k \leq m \leq n.$

2. Za svaki $n \in N$ važe jednakosti:

- (a) $\sum_{i=0}^n \binom{n}{i} = 2^n;$
- (b) $\sum_{i=0}^{\lfloor \frac{n-1}{2} \rfloor} \binom{n}{2i+1} = \sum_{i=0}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} \binom{n}{2i} = 2^{n-1}.$
- (c) $\sum \frac{n!}{k_1! k_2! \dots k_m!} = m^n$, gde se sumiranje vrši po svim m-torkama (k_1, \dots, k_m) nenegativnih celih brojeva za koje je $k_1 + \dots + k_m = n$.

Dokazati.

3. Dokazati da za prirodne brojeve m, n, k važi:

- (a) $\sum_{j=1}^m \binom{m}{j} \binom{n-1}{j-1} = \binom{n+m-1}{n};$
- (b) $\sum_{j=0}^n \binom{k-1+j}{j} \binom{m+n-k-1-j}{n-j} = \binom{n+m-1}{n}.$

4. Dokazati i upamtiti da za svako $n \in N$ važi: $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k}^2 = \binom{2n}{n}.$

5. Dokazati identitet $\sum_{k=0}^n \binom{2n}{2k} \binom{2k}{k} 2^{2n-2k} = \binom{4n}{2n}.$

6. Dokazati i upamtiti identitet $\binom{n}{m} = \sum_{k=0}^M \binom{n-1-k}{m-k}$, gde je $M = \min\{m, n-1\}.$

7. Dokazati da za sve n, m, r važi $\binom{n}{m} = \sum_{k=0}^r \binom{n-r}{m-k} \binom{r}{k}$ (**Vandermondov identitet**).

8. Da se nadje $\sum_{k=m}^n (-1)^k \binom{n}{k} \binom{k}{m}, n \geq m \geq 0.$

9. Neka je (a_0, a_1, \dots) niz reálnih brojeva i neka je $b_n = \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} a_k$, za svako $n \in N_0$. Dokazati da je $a_n = \sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n}{k} b_k.$

10. Dokazati da je za svako $n \in N$ $\sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \binom{n}{k} \frac{1}{k} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}.$

11. Dokazati da iz zadnja dva zadatka sledi identitet $\sum_{k=1}^n (-1)^{k+1} \binom{n}{k} (1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{k}) = \frac{1}{n}.$

12. Dokazati $2 < (1 + \frac{1}{n})^n < 3$ za $n \geq 2.$

13. Dokazati identitete:

- (a) $\sum_{k=1}^n \binom{n-1}{k-1} \binom{n+m}{k}^{-1} = \frac{n+m+1}{(m+1)(m+2)};$
- (b) $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{n}{m} \binom{2n}{m+k}^{-1} = \frac{2n+1}{n+1};$
- (c) $\frac{1}{2} \binom{n}{0} + \frac{1}{3} \binom{n}{1} + \dots + \frac{1}{n+2} \binom{n}{n} = \frac{1}{n+1};$
- (d) $\binom{n}{0} + \frac{1}{2} \binom{n+1}{2} + \dots + \frac{1}{2^n} \binom{n+n}{n} = 2^n;$
- (e) $\sum_{k=0}^n \binom{m+k}{k} 2^{n-k} + \sum_{k=0}^m \binom{n+k}{k} 2^{m-k} = 2^{m+n+1};$
- (f) $\sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{1}{k} = \frac{n+1}{n+2} (1 + (-1)^n).$

14. Neka je $a_n = \frac{1}{\binom{n}{0}} + \frac{1}{\binom{n}{2}} + \dots + \frac{1}{\binom{n}{n}}$. Dokazati da je $a_n = \frac{n+1}{2^n} a_{n-1} + 1$.

15. Dokazati da za svaka dva m, n iz \mathbb{N} postoji p iz \mathbb{N} tako da je $(\sqrt{m} + \sqrt{m-1})^n = \sqrt{p} - \sqrt{p-1}$.

16. Izdiskutovati sumu $\sum_{k=0}^n (-1)^k \binom{n-k}{k}$ u zavisnosti od ostatka koji n daje pri deljenju sa 3.

17. Dokazati da je $\sum_{k=0}^{\lfloor \frac{n}{2} \rfloor} (-1)^k \binom{n-k}{k} 2^{n-2k} = n + 1$

18. Pokazati da je $\sum_{j+h=n} (-1)^h \frac{1}{j} \binom{j}{h} 2^{j-h} = \frac{2}{n}$.

19. Dokazati da za sve $m, n \in \mathbb{N}$, $n \geq m$ važi $\binom{n}{0} + \binom{n}{m} + \binom{n}{2m} + \dots = \frac{2^n}{m} \sum_{k=1}^m \cos^n \frac{k\pi}{m} \cos \frac{nk\pi}{m}$.

20. Koristeći formulu uključenja i isključenja, dokazati sledeće identitete za prirodne brojeve $n > m \geq 1$:

- (a) $\sum_{k=0}^m (-1)^k \binom{n}{k} \binom{n-k}{m-k} = 0;$
- (b) $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \binom{m+n-k-1}{m} = 0.$

21. Odrediti nzd brojeva $\binom{2n}{1}, \binom{2n}{3}, \dots, \binom{2n}{2n-1}$.

22. Dokazati da ne postoji broj n takav da medju binomnim koeficijentima n -tog reda ima jednak broj parnih i neparnih brojeva.

23. Neka su $n = a_k p^k + \dots + a_1 p + a_0$ i $m = b_k p^k + \dots + b_1 p + b_0$ zapisi brojeva m i n u sistemu sa osnovom p , gde je p prost broj i $n \geq m$. ($a_k \neq 0$, a b_k ne mora da bude). Dokazati da je $\binom{n}{m} \equiv \binom{a_k}{b_k} \dots \binom{a_1}{b_1} \binom{a_0}{b_0} \pmod{p}$ (**Lukasova teorema**)